

skulle hava vandyddin 4—4,5 meter og være beregnet til 30t både.

Landsbyggifelagið blev anmodet om at udføre skitseforslag hertil og disse forelå i feb. 70.

Imidlertid er bølgeforholdene her meget vanskelige at have med at gøre. Der er såvel korte vindbølger som lange/atlanterhavsdønninger og især dønninjerne er vanskelige at tæmme. Bølgemålinger, som blev foretaget i 1973 og 1974, viser, at gennemsnitsbølgeperioder på 14—15 sek. er ret almindelige. D.v.s. at sådanne bølger inde ved dækmolen har en længde — afstanden fra bølgetop til bølgetop — på ca 250 meter. Bølgelængden er altså næsten dobbelt så stor som havnens samlede længde idag, så det er ikke svært at forestille sig, at et projekt ikke bare lige er at trække et par streger på et stykke papir.

Det blev derfor besluttet på grundlag af landsbyggifeligals skitseprojekt at udføre modelforsøg hos dansk hydraulisk institut i sommeren 1970.

Rapporten fra modelforsøgene var færdig i oktober 70 og hovedkonklusionen var, at man ved få ændringer af skitseprojektet kunne få en efter færøske forhold meget rolig havn.

Forsøgene viste bl.a. at en moleforlængelse på 30 meter ikke gav nogen virkning inde i havnen og man besluttede derfor alene at udføre en stor badehavn med en forhavn med stenskråninger i syd- og vestsiden til at dæmpe bølger, som kommer ind gennem indsejlsåbningen.

Herefter blev det endelige projekt tegnet og det var færdigt i feb. 71. Inderhavnen skulle være 42 m bred og 62 m lang, medens forhavnen skulle være ca 30 m lang og dybden i havnen skulle være 4,5 m, dog 4 meter i indsejlingen. Dette blev senere ændret til samme dybde, som inde i havnen.

Nu var man imidlertid kommet så tæt på foråret, at man fandt det bedst at anmode G. Waagstein, som i forvejen byggede skole på Sand, om et tilbud på arbejdet, for at få dette igang så hurtigt som muligt. Og i april 71 blev kontrakten på 4,3 mill. kr. underskrevet og arbejdet begyndte.

Stenene, som blev tilovers fra udspredning af havnebassin, blev dels anvendt til et vejarbejde dels solgt til landet til fremstilling af skærver.

I okt. 71 vedtog byggerådet at prøve at få inderhavnen gjort 10 meter bredere til ialt 52 meter, idet man herved samtidigt fik flere sten til skærvfremstilling.

G. Waagstein gav tilbud herpå og prisen på 600.000 kr. blev akcepteret.

Godt et år senere i feb. 73 vedtog byggerådet at prøve at få havnen gjort 20 meter længere mod nord, dels fordi havnen antageligt ville blive roligere dels at det ville være væsentligt billigere at gøre nu, hvor havnearbejdet var igang.

Dette var tilsammen store ændringer i forhold til det projekt, som i 1970 blev afprøvet ved modelforsøgene og da man

Hergeir Davidsen, bygdarráðsformaður

på samme tidspunkt konstaterede, at Skopun havn var blevet meget urolig, fandt man det bedst at udføre nye modelforsøg. Medvirkende til denne beslutning var også at modelforsøgsteknikken udvikler sig så hurtigt, at det man kunne i 1970 var forældet i 1973. F. eks. blev de første forsøg udført med regelmæssige bølger, medens forsøgene i anden omgang blev udført med uregelmæssige bølger, som svarer meget bedre til virkeligheden.

I juli 73 forelå de væsentligste resultater fra modelforsøgene og på grundlag heraf blev det besluttet at udvide forhavnen mod syd samt at gøre stenskråningen overfor indsejlingen meget flad.

Endvidere viste forsøgene, at der var mulighed for svingninger i havnen ved 10—12 sek. bølger og man har derfor ladet nordenden stå ufærdig, for at kunne udføre en konstruktion her, som kunne dæmpe eventuelle svingninger.

Nu har der imidlertid allerede været et par storme, hvoraf den sidste — d. 5. oktober — var meget voldsom, og havnen har vist sig at fungere over al forventning, så alt tyder på, at en dæmpe konstruktion i nordenden er overflødig.

Hermed er vi nået til den udformning af havnen, som idag bliver indviet. Inderhavnen er 82 m lang, 52 m bred og ca 4,8 m dyb. Dybden var projekteret til 4,5 m, men G. Waagstein har været så gavmild at forære Sands kommune 30 cm, og det betyder en hel del, når dybden i forvejen nok var i underkanten af det nødvendige. Forhavnen er 72 m lang på den længste led og indsejlsåbningen er 12,5 m bred.

Det samlede kontraktbeløb er på ca 8,6 mill. kr. i 1971 priser, og hertil kommer så løn- og pristigninger, modelforsøg, projektering og tilsyn, således at de samlede udgifter, efter at indtægterne ved salg af sten er trukket fra, bliver ca 10,5 mill. kr.

Det skal her lige nævnes, at modelforsøgene har kostet ca 150.000 kr. eller ca 1,5% af de samlede udgifter. Dette er en hel ubetydelig udgift i forhold til de store fordele, der er opnået, og det er min overbevisning, at man altid bør udføre modelforsøg, hvis der er den mindste tvivl om roen i en havn.

Arbejdet her er lykkedes fuldtud for G. Waagstein, og jeg skal til slut takke G. Waagstein, arbejdsformændene Hergeir Da-

vidsen og Arne Reyn og alle arbejdsfolkene for et i alle måder godt og veludført arbejde.

Endelig skal jeg takke landsbyggifelagið og særlig Pauli Andreassen og Tummas Olsen for projektering og tilsyn.

Hermed vil jeg ønske Sands kommune til lykke med den nye havn og ønske, at havnen må blive et godt grundlag for udviklingen i Sands kommune.

Til seinast helt bygdarráðsformaðurin roðu.

Vigslan endaði við tjóðsanginum.

Sjálv vigsluveitslan varð hildin í Ungmannafelagshúsinum fyrri 170 innbóðnum.

Borðreitt var við dögurða, og nógv var vóru roðurnar, einar 20, harimillum lögmaður, allar bóru tey bestu ynski fyrri Sands havn.

Vit endurgeva roðuna hjá Tórálvi Mohr Olsen, lögtingsmanni:

Háttvirda samkoma.

Tað er væl so, at hvør bygðin og hvør oyggin hevur sína søgu, hvar serligir dagar og hendingar hava sett spor eftir seg, sum til dømis tá vegasambandið kom, ella tá ringjast kundi bygd úr bygd, og so viðari.

Slikir dagar og slikar hendingar hava havt alstóran týdning fyrri eftirlitina, men tað er min meting, at hesin dagurin í dag, nú vit hava vígt okkara nýggju havn, hann markerar eina so stóra hending í bygðasøguni, sum valla nakar annar.

Longu frá fyrsta degi, eg kom higar til Sands fyrri 25 árum síðani, kann eg siga tað, uttan at gera ov nógv av, at sandingar hava verið og eru dugnaligir og ágrýtnir útróðramenn, men møguleikarnir at driva útróður her á plássinum hava bara verið við opnum báti, sum við nógv baks máttu dragast á sjógv hvønn morgun, og sum oftast upp aftur um kvöldið. Hetta var mangan tungt og trupult, og lat tað seg bara gera, av tí at tað var gott samanhold millum útróðramenninar, og hvør hjálpti øðrum. Eg vil eisini nevna tað, at eg beundri teir menn her, sum bæði nú og fyrr hava havt deksfór til at driva útróður og fiskiskap við og hava verið noyddir at hava tey liggjandi aðra staðni: hvørjar trupulleikar hesis menn hava havt, kenna teir best sjálvir.

Higartil hevur tað verið so-

Tórálvi Mohr Olsen, annar lögtingsmaðurin fyrri Sandoyinna

leiðis, at hevuðsvinnan hjá føroyingum hevur verið fiskiskapur á fjarleiðum, og tá hevur tað ikki altíð verið so avgerandi fyrri fiskimannin, hvar hann býði, men tað er min meting, so sum útviklingurin fyrri fiskiskapi her í norðara parti av atlantshavinum nú týðiliga legnar seg, har hvørt landið leggur sum mest av hav-øki undir seg, so at fiskivinnan hjá okkara veiðumönnum í framtíðini fyrri ein stóran part verður at fara fram her á okkara egnu grunnum, og tí er tað ógvuliga umráðandi, at so góðir møguleikar sum gjørligt vera skaptir, fyrri at menn kunna driva útróður og fiskiskap frá síni egnu heimbygð. Tað hevur vinst seg í teimum bygðum, har havnaviðurskiptini hava gjørt tað møgult at driva útróður, har hava fólk tikið seg saman um í felag at byggja fiskavirkir, sum hava givið nógv arbeiði til heimafólkið, bæði kvinnur og menn, og hevur soleiðis gjørt tað liviligi og sett sín dám á bygðirnar og bygðalívið, og eisini gjørt sitt til, at fólk hava stóðast betur á bygðunum.

Tað er min meting, út frá tí, sum eg havi nevnt, at hetta tiltakið, sum bygdarráðið við stuðli frá tí almenna hevur sett í verk, við at byggja hesa havnina, sum í dag er vígd, eru munandi betri møguleikar skaptir fyrri menn til at driva útróður og fiskiskap við deksfór, og eg má siga, at tað hevur gleitt meg at siggja tað fyrirtakssemi og ágrýtni, ið menn

longu hava vist, við at útvega sær útróðrafór, og so eisini tann undirtøka sum tiltakið at fáa sett á stovn eitt fiskavirkíð hevur fingið.

Hetta sigur mær, at menn hava hug at útnýtta, og trúgva upp á teir møguleikar og tær fortreytir, sum hervið eru skaptar, og tað skal vera min vón og mitt ynski, at hetta verk skal koma bygðini og allari oynni til góðar, og ikki at gloyma Skúvoyinna, her hugsi eg serliga um, at teir hervið kunna fáa eitt betri og lagaligari ferðasamband, enn teir hava havt higartil.

Tað er soleiðis, at tá farið varð í holt við byggingina fyrri 4 árum síðan, varð prospektið nakað minni enn tað, sum nú er avsluttað.

Meðan arbeiðið hevur verið í gongd, hevur tað verið møgult eftir drúgvur kanningar og nýggjar royndir at broyta formin og steddina á havnini, so tað kundi skapast tann besta kyrran, og tí hevur havnin fingið tann form og ta stóð, sum hon hevur í dag, alt hetta hevur bara kunna latið seg gera av teirri grund, at tað hevur verið vistur góður vilji og beinasemi frá øllum portum til at náa tað besta úrslitið.

Sum bygdarráðslimir fyrri Sands bygd og lögtingsmaður fyrri Sandoyar valdemi havi eg frá fyrsta degi, ið arbeiðið fór í gongd, verið við til at taka avgerðir um hetta mál, og tí vil eg nýta høvi til at takka øllum teimum, sum hava gjørt sitt til at hetta arbeiði í dag er ein veruleiki.

Her hugsi eg um allar teir, sum hava arbeitt við havnina, teir sum hava staðið fyrri arbeiðinum og havt tað í hondum, somuleiðis teir, sum hava havt eftirlitið, og teir játtandi myndugleikarnir, bæði fyrrverandi og núverandi landsstýrið og lögtingið, og síðst, men ikki minst, teimum, ið hava figgjað arbeiðið.

Borðhaldið endaði kl. 22, tí tá fóru teir flestu fremmandu gesturnir avstað.

Aftaná var ókeypis almennur dansur.

j. h.

Pollur slitur snórin